

125-ЛІТТЯ ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ

Празник Успіння Пресвятої Богородиці є днем народження Згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії, яке було засноване 1892 року у маленькому селі Жужелі в Галичині. 28 серпня 2016 року на урочистій Божественній Літургії у каплиці Патріаршого дому у Львові зібралися Генеральна Управа, Провінційні Настоятельки та численні Сестри Служебниці з цілого світу, щоб подякувати Господеві за всі отримані Божі благодаті протягом 125 років життя Згромадження.

З нагоди свята, а також золотого ювілею Генеральної Настоятельки с. Терези Слоти, Божественну Літургію відслужив багатолітній приятель сестер – високопреподобний о. Теодозій Янків, ЧСВВ. У проповіді отець Теодозій поділився роздумами про гімн «Величає душа моя Господа», який Пресвята Богородиця співала під час зустрічі зі святою Єлисаветою. Отець Теодозій підкреслив, що цей гімн, який Пресвята Діва Марія співала ціле життя, віддзеркалює глибину її душі і поклонання. Цей гімн Пресвятої Богородиці має звучати в житті кожного християнина. У житті Матері Терези вже 50 років теж лунає цей гімн. Це «Величає душа моя Господа» відображається щодня у різних її ділах, служінні спільноті, Згромадженню, у щоденних обов'язках.

▼ Продовження на 2 стор.

Зліва направо: с. Христофора Буштин, с. Ольга Трембач, с. Андрея Якимець, с. Тереза Слота, с. Боніфатія Дяків, с. Емілія Вандич

ХГ

ХРАМ, ЯК МІСТ ДО ВИТОКІВ

11 вересня в Українському католицькому університеті (УКУ) у Львові патріарх Святослав освятив церкву Софії - Премудрості Божої. Будівля унікальна. Адже в ній на різних ярусах функціонуватимуть три храми: наземний рівень – церква Софії - Премудрості Божої, на нижньому – ще два: храм Святого Климентія Папи Римського і церква Гробу Господнього. Церква Гробу Господнього – це відображення I ст., місце більше для приватної молитви. Храм Климентія Папи відображатиме III-IV ст. – часи, коли християнство ще не було розділене. Це відкриває екуменічні можливості. Храм Климентія має стати місцем формації, дискусій, зустрічей та спілкування.

«Годі згадати, коли востаннє на українській землі посвячувалася університетська церква. То ми були без університетів, то від нас відбирали Церкву. Заборони і переслідування культури та релігії, взаємний страх, штучна й згубна ворожнеча між розумом і вірою робили неможливим таке свято. Нове містечко УКУ, в центрі якого постав новий храм Святої Софії - Премудрості Божої, побудовано на місці, де комуністична партія планувала звести свій потужний адміністративний і культурний центр. Цей факт свідчить про Божественний гумор. Господь дає нам радість історичного парадоксу, а ми будемо дім Його слави й мудрості. Під покровом Оранти, в оточенні небесних сил, у супроводі всіх святих, зокрема новомучеників, ми віддаватимемо славу Богові, який огортає нас своєю безмежною любов'ю.

▼ Продовження на 8 стор.

«Хоча ми і святкуємо сьогодні 25-річчя Незалежності – нам незрівнянно більше. Невдовзі ми відзначитимемо 100-річчя УНР, потім – 1000 років воякування Ярослава Мудрого. Проголошення Незалежності – закономірний результат нашого історичного розвитку. Це ми влаштували те, що Путін згодом назвав «найбільшою геополітичною катастрофою». 25 років тому ми не наважилися порвати з минулим, заплутались. Та ми, врешті-решт, вийшли на шлях Євроатлантичної інтеграції.» (з виступу президента України П. Порошенка з нагоди 25-річчя відновлення державності України.)

Про те, що думає про оці 25 років української історії німецький професор Карл Шлегель,

читайте на 5 та 6 стор.

125-ліття
ЗГРОМАДЖЕННЯ
СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ▼ Продовження.
Початок на 1 стор.ГЛАВА УГКЦ
ПРИВІТАВ СЕСТЕР
СЛУЖЕБНИЦЬ
зі 125-літтям

Глава УГКЦ Блаженніший Святослав узяв участь у святкуванні у Львові з нагоди 125-ліття заснування Згромадження сестер служебниць Непорочної Диви Марії. Під час свого слова до сестер він відзначив, що одне з головних завдань Глави Церкви – бути стержнем, який об'єднує всю українську Церкву, розсіяну по цілому світі, в одне єдине тіло. «Такою невід'ємною зв'язковою силою української Церкви є сестри служебниці. Бо в яку би країну світу я не поїхав, і там, де я був, і де ще не був, усюди присутні активні сестри служебниці», – зауважив Патріарх.

«Цим святкуванням одер-

жуємо унікальний шанс особисто торкнутися святості того моменту, коли 125 років тому маленька група дівчат довкола блаженної Йосафати склала перші обіти. Лише, можливо, з плином часу ми усвідомили, що реально Бог був присутній у той момент. Адже це не просто група дівчат сповнила свою мрію, це був момент історії спасіння українського народу», – наголосив Святослав.

Говорячи про види служіння, які здійснюють сестри служебниці, Блаженніший відзначив, зокрема соціальне. «Це те, що сестри

завжди робили. Кожна епоха мала свої потреби. Можливо, сьогодні соціальні питання, які стоять перед Україною, інші, ніж соціальні проблеми на інших континентах. Дуже важливо це зберегти. Мені сьогодні було дуже приємно бачити дітей дитячого будинку сімейного типу і спостерігати, як вони розквітають від любові сестер служебниць. Знаю, що сестри у Львові також мають спільноту для дівчат, які походять з Донбасу, зони бойових дій, дітей переселенців, бо про них нема більше кому подбати.

За всі моменти опіки над хворими, потребуючими, раненими, соціально опущеними, відкинутими хочу вам подякувати, сестри. Бо все те, що ви зробили для найменших Христових, тільки Він знає», – сказав Глава Церкви.

Другий вид служіння, за який подякував Блаженніший Святослав сестрам, – катехитичне. Цього року в Україні відзначаємо 25 років катехитичного служіння в нашій Церкві. «Не знаю, чи ми до кінця свідомі всього того, що сестри зробили для відродження катехи-

тичного служіння. Не знаю, чи наша Церква до кінця сьогодні свідомо, скільки людей сестри служебниці привели до Бога через катехитичне служіння по наших парафіях у цілому світі. За те вам велике спасибі від всієї нашої Церкви».

Патріарх також подякував за колосальну виховну роботу, яку сестри служебниці чинять через шкільництво. «Нехай цей ювілейний рік – 125 років заснування Згромадження – перетвориться на таке молитовно-літургійне пригадування за всі ті Божі діла, які Бог творив і творить в житті нашої Церкви через вас», – побажав Патріарх. «Обіцяю, що буду поруч. Обіцяю, що матиму відкрите серце і вухо, і навіть слово, якщо ви його потребуватимете. Очікую на співпрацю, що ми будемо один одного чути й розуміти, аби разом служити. Щоби весь світ зрозумів, хто така сестра служебниця Пречистої Диви Марії.»

Департамент Інформації
УГКЦ

ХТ

РІЗДВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

Юліан Буцманюк, «Богородиця Нев'яничий Цвіт», церква Христа-Чоловіколюбця, Жовква, початок ХХ ст.

Бог часто поступає неначе наперекір людині. Дуже побожні Яким та Анна – а дітей не мають. «Напевно терплять за гріхи своїх предків, бо самі в порядку» – так думали знайомі, так думали і вони. А Бог має свій задум – у них має народитися «Нова Єва».

Про народження Марії в 4 Євангеліях нічого не написано. Знаємо про це з протоевангелії Якова (150 р. по РХ, а Ів. 85–90 р. по РХ). Не знаємо, де народилась Марія? Коли точно? 16, 20 років перед РХ? Але знаємо, що дитиною віддають її на виховання до святині. Хочуть, щоб вона навчилася найважливішого – про Бога і вміння жити з Богом. Вони дали їй те, що найважливіше – релігійне виховання. А ви?

І ще одно. Пригадайте слова ангела до Йосифа: «...Не бійсь узяти Марію, твою жінку, бо те, що в ній зачалось, походить від Святого Духа» (Мт.1.20). Йосиф добре розуміє, що «це в животику» не його, але розуміє також завдання Бога: опікуватися. Подібно зрозуміли Яким та Анна. Але це завдання опікуватися лягає на кожну родину – на маму і тата. Дорогі мої, переконаний: ті що ходять до церкви, добре виконують це завдання. Багато з вас є тут, часто без чоловіка чи жінки, без рідного довілля, тільки з тих мотивацій, щоб допомогти дітям.

Сьогодні Бог починає реалізовувати свій план спасіння: родиться та, яка допоможе прийти Богові на землю, як людині. Її до того Бог не примусить, так само як не примушує нас. Вона не відсунула план Спасіння (хоч могла), бо мала добру опіку і добре виховання. Дай Боже цього і вашим дітям: добру опіку і добре виховання, щоб і вони сповнювали свої місії щодо узгоджених планів. І ніколи не тратили надії, навіть тоді, коли здавалось би, що Бог робить їм наперекір. Амінь.

Проповідь виголошена о. Романом Ліркою
в Кассель 21.09.2013

З Катехизму УГКЦ

Церква соборно сповідує Марію, Матір Господа нашого Ісуса Христа, Богородицею і Приснодівою і почитає її у святах літургійного року та в іконах. Церква в Богородичних святах молитовно споминає спасенні події життя Богородиці: Зачаття святою Анною, Різдво, Введення у храм, Благовіщення, Стрітєння та Успення, вбачаючи в ній взірєць для нашого зростання у святості. (311)

ХТ

ДВІ ЗУСТРІЧІ

Весною цього року мені пощастило побувати в Римі. Ми, українські прочани з Німеччини, отримали неповторні враження від святинь Вічного Міста. Саме тоді в Церкві Святого Альфонса я вперше зустрівся з образом Матері Божої Неустанної Помочі з сумними очима, сповненими тривожних передчуттів. Здається, що вона дивиться просто на тебе, її відкрита рука, ніби простягнута до тебе, ладна захистити тебе від біди, як і кожного, кому потрібна буде допомога. Заворожений її поглядом, я подумки просив її заступництва.

▼ Продовження на 3 стор.

ДВІ ЗУСТРІЧІ

▼ **Продовження. Початок на 2 стор.**

За переказом святий апостол Лука намалював цю ікону за життя Пресвятої Богородиці. Коли Діва Марія побачила її на власні очі, то промовила: «До тієї ікони прив'яжу свою опіку». Слава про чудотворну ікону поширилась на весь Схід. Із неї почали знімати копії. У XV столітті, рятуючи від мусульманської навали, її вивезли на острів Крит, а звідти вона потрапила до Риму, де нею заволоділа одна родина. Свята Марія явилася уві сні до маленької дівчинки і наказала перенести ікону до Церкви Святого Матея. І вранці шестирічна дитина промовила: «Мати Божа Неустанної Помочі вимагає, щоб ви винесли ікону з дому до Церкви». Так виникла назва цієї ікони з уст самої Божої Матері. Її волю було виконано. З тих пір Ікона прикрасила Церкву Святого Матея, яка впродовж трьохсот років була улюбленою святинею римлян, поки її не зруйнували вояки Наполеона.

Та ікона не загинула. Літа минали. На жаль, ікону спіткало забуття, поки на згадку про неї не натрапив у літописах один монах-редемпторист. Її віднайшли в монастирській каплиці. На прохання монахів, Папа Пій IX, передав віднайдену ікону в їхні руки, а в 1865 р. монахи, в присутності 20000 чоловік, урочисто внесли її до своєї церкви Святого Альфонса, де ця чудотворна ікона знаходиться донині.

Відтоді все більше поширюється вшанування ікони Матері Божої Неустанної Помочі в світі, а сама Божа Мати винагороджує людей численними чудами. І що ще цікаво: не тільки сама римська ікона має таку чудесну

силу, але також її копії – скрізь, де вони знаходяться.

Я вирішив придбати у римській церкві Святого Альфонса для своєї мами, котра живе в Києві, освячену маленьку копію образу Матері Божої Неустанної Помочі. У кінці липня я прилетів у відпустку до рідного Києва. Між парафіями Святого Василія Великого у Штутгарті та Святого Миколая Чудотворця на Аскольдовій Могилі існують дружні відносини. У неділю 31 липня я відвідав Святу Літургію в церкві на Аскольдовій Могилі, передав для київських дітей подарунки від підприємця Олександра Дішнеєва з Метцінгену.

На мою превелику радість, дізнаюся, що 2 серпня до церкви прибуває копія чудотворної ікони Матері Божої Неустанної Помочі, яку виконав за підтримки редемптористів відомий іконописець отець Орест Козак. Він писав її в Греції, звідки два рази спеціально подорожував до Риму, уточнюючи риси образу. У червні минулого року цю ікону благословив особисто Папа Римський Франциск.

Отець Анатолій Тесля відслужив Молебень до Богородиці біля ікони Матері Божої Неустанної Помочі. І знову я стояв біля цього чудотворного образу, який вдячні київські миряни уквітчали червоними трояндами, знаючи, що вона мене чує, як і кожного, хто її шанує.

Далі шлях ікони Матері Божої Неустанної Помочі проляже до храмів Київської архієпархії, а пізніше – на Схід України, до зони Антитерористичної операції, щоб стати захистом і надією тих, хто боронить Україну.

Дмитро Мірецький, Київ, Міжнародна федерація журналістів (IFJ), спеціально для «Християнського голосу»

МОЛИТВА ДО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ НА ЧЕШЬ ІЇ ІКОНІ НЕУСТАННОЇ ПОМОЧІ

О, Мати Неустанної Помочі! Оце клячить у Твоїх стіп нужденний грішник, що шукає в Тебе опіки й всю надію на Тебе покладає. Мати милосердя, змилосердися надо мною! Чую, що всі називають Тебе захистом і надією грішників. Будь же мені захистом, будь моєю надією. Поможі мені ради любові Ісуса Христа. Подай руку нужденному грішникові, що Тобі поручається і віддається назавжди на Твою службу. Благословлю Бога й подяку Йому складаю за те, що в Своєм милосерді натхнув мене великим довір'ям до Тебе: це довір'я уважаю за-

порукою свого вічного спасіння. Признаю, що, як давніше я так часто грішив, то це було тому, що я не шукав у Тебе захисту. Знаю, що з Твоєю поміччю переможу, знаю, що мені допоможеш, якщо Тобі це поручу, боюся тільки, щоб у небезпечних спокусах я не занехав Тебе взивати і через те сам не спричинив своєї загибелі. Прошу Тебе

отже й всім серцем благаю, щоб у всіх підступах пекла я завжди шукав у Тебе захисту і кликав: Маріє, ратуй мене! Мати Неустанної Помочі, не дозволяй, щоб я втратив Бога. Амінь.

ХГ

ХГ

ГОСТИННІСТЬ У ХРИСТІЯНСЬКОМУ ДОМІ

Коли ми прислухаємося до науки нашої східної церковної традиції про життя християнина в небесному царстві, дехто, можливо, спокушений подумати, що таке ідеальне християнське життя не має нічого спільного з реальним світом, який нас оточує.

1) ЦІННІСТЬ ЦЬОГО СВІТУ

Сам Ісус Христос зробив важливе розрізнення, яке зумовлює наше християнське бачення й розуміння світу. А саме: ми живемо в цьому світі, але ми не є з цього світу. Християнин повинен в своєму конкретному щоденному житті насамперед віддзеркалювати цінності небесного царства. Віруюча людина не може втікати з цього світу: вона має обов'язок його перетворювати й освячувати своєю присутністю.

▼ **Продовження на 4 стор.**

МАТІР ТЕРЕЗУ ОГЛОСИЛИ СВЯТОЮ

Матір Терезу – католицьку монахиню, яка прославилась організацією медичної допомоги індійським бідним – 4 вересня віднесли до сонму святих. Церемонію на Площі Святого Петра у Римі очолював папа Франциск. Місіонерка, яка отримала Нобелівську премію миру, народилася у сім'ї албанців в районі, який зараз є територією Македонії. Більшу частину життя прожила в Індії, де допомагала нужденним. Вона померла 1997 року у віці 87 років. Ватикан визнав два зцілення, які сталися завдяки її молитвам. (BBC)

Більше уваги святій Терезі приділяємо на 7 та 8 сторр.

НЕ ВИСТАЧАЄ СВЯЩЕНИКІВ

У Пасторально-місійному відділі УГКЦ зазначають, що найбільше священиків для українців за кордоном потребують на Кіпрі, у Греції, ОАЕ, Туреччині, в Португалії, Грузії, Китаї (Шанхай) та Японії. Українське душпастирство набирає обертів у Країнах Балтії, зокрема Латвії і Естонії. Священик, який душпастирює в Естонії, вже почав надавати опіку нашим вірним у Гельсінкі. «Церква має створити місійний інститут. Ми мусимо робити якісь квоти у семінаріях, де будуть священики готуватися виключно для місійної праці. На мою думку, має бути створена група семінаристів, які з першого курсу будуть спрямовані на місії, – вважає владика Йосиф Мілян. – Вони мають розуміти, що не будуть душпастирювати в Україні, що кожні канікули мусять їхати за кордон вивчати душпастирську специфіку, право, культуру, звичаї та традиції тієї чи іншої країни, а особливо мову. Тоді потреба в священиках для емігрантів може бути вирішена». (СвітUA)

ШЕПТИЦЬКИЙ В ОПЕРНОМУ ТЕАТРІ

«Сьогодні Господь дарував мені велику честь – освятити пам'ятний барельєф митрополиту Андрееві в цьому храмі мистецтва Львова, – Національному театрі опери та балету. Митрополит Андрей для українського народу означає не менше, ніж у новітній історії Європи святий Іван Павло II. Вдало обрані слова митрополита золотом викарбувані на цьому білосніжному барельєфі. Я заохочую кожного підійти, їх прочитати і подумати над ними: *Життя – це мистецтво, а творами цього мистецтва є діла розуму, волі і душі.*» Про це сказав патріарх Святослав після освячення барельєфу. Він розміщений у фойє поряд із барельєфом Папі Римському Іванові Павлові II. (Департамент Інформації УГКЦ)

ЩО З КАРОЮ ДЛЯ «РЕГІОНАЛІВ»?

Кримінальні провадження проти В. Януковича і його соратників можна розділити на дві групи: економічні злочини та злочини проти громадянських свобод і масові вбивства під час Революції Гідності. Станом на серпень 2016 підозри оголошено практично всій верхівці попередньої влади з «Партії регіонів», окрім тих, хто досі має депутатську недоторканність і далі засідає в парламенті, наприклад, экс-віце-прем'єр-міністр Юрій Бойко. («Український тиждень»)

ПЕРСТАВИВСЯ ВОЛОДИМИР ПАТИК

28 серпня на 90-му році життя помер Володимир Патик, один з найвідоміших львівських художників, яскравий представник галицької школи живопису. У 1999 році художнику було присуджено Шевченківську премію за серію робіт «Земля Шевченка» і твори останніх років. («Збруч»)

ЧОГО ДОБИВАЄТЬСЯ ПУТІН?

Навіщо Путін зосереджує війська на кордоні з Україною? Для чого йому військові навчання, які повинні продемонструвати готовність до військових зіткнень? Чому найманці Путіна влаштовують постійні провокації на лінії розмежування на Донбасі? Відповідей на ці питання може бути безліч, головна ж одна: Путін не збирається нападати, він просто хоче виморити Україну відтоком іноземних інвестицій. Загроза війни стискає територію інвестування. (Віталій Портников, журналіст, replyua.net.)

ГОСТИННІСТЬ
У ХРИСТІЯНСЬКОМУ ДОМІ

▼ Продовження. Початок на 3 стор.

Найяскравіше помічаємо це завдання у ставленні християнина до матеріальних благ цього світу. Західне зматеріалізоване суспільство, невільниками якого ми є, безперервно нас заохочує накопичувати все більше й більше грошей, щоб ми могли купувати все нові речі, потрібні чи непотрібні, для вигоди й розваги всіх членів родини.

Християнська оцінка земських благ, насамперед у нашій домашній церкві, значно відрізняється від матеріалістичного способу життя світу. Святе Письмо нам пропонує недвозначну візію ставлення віруючої людини щодо туземських благ: *Бог може вщерть збагатити вас усякою благодаттю, щоб ви всього мали завжди подостатку та щоб вам це досталося на всяке добре діло, як написано: «Розсипав, дав убогим; щедрість його триває вічно»* (2 Кор.9, 8–9). Отож, Святий Павло наполягає на подвійному призначенні земських благ: нам дано подостатку для наших потреб, а решта – це нагода поділитися з нашими ближніми.

У моменті народження будь-якої домашньої церкви, під час обряду вінчання, священник нагадує молодятим призначення матеріальних дібр, коли над ними промовляє слова молитви: *Наповни їх дім пшеницею, вином і оливою і всяким добром, щоб вони подавали потребуючим*. Отже, домашня церква заснована й ґрунтується на вченні, що туземні блага нам не передані виключно з метою задоволення наших особистих потреб: ними ми маємо також поділитися з нашими ближніми.

Немає сумніву: новозавітне розрізнення між «подостатком» і «зосталим» не є категорією «з цього світу». Воно, натомість, є притаманною характеристикою життя ревного християнина, насамперед в його домашній церкві. Надто легко ми можемо стати християнами, які офірують Богові багато свічок і пахучого ладану, але, хворіючи заздрістю й захланністю, перед потребуючими ховають свій гаманець.

З вищенаведених причин християнська чеснота дати милостиню, разом з молитвою і постом, повинна відігравати важливу роль у житті кожної віруючої людини. Домашня церква, аналогічно до цілої Церкви Христової, має посланництво бути громадою любови та служіння, знаком Божої любови всіх людей.

Опанас Сластюн (1855–1933). Портрет хлопчика-кобзаря

2) НЕСПОДІВАНІ ГОСТІ

Гостинність є однією з традиційних форм домашньої церкви ділитися з іншими. Прийняти гостя до своєї хати – це означає ділити з ним все, що посідаємо. Гостинність є одним з чільних обов'язків священників домашньої церкви. Християнська родина, котра приймає гостя до своєї родинної спільноти, освячує цілий дім і офірує Богові цю маленьку частину їй довіреного простору світу. В дусі Христа відкрити двері нашої хати ближнім – це ще один доказ, що члени християнської родини ревно виконують свої обов'язки домашніх священників.

Сини і дочки українського народу, нині розкидані по всьому світі. До цього в різних країнах діаспори ми не живемо одні поруч інших. Такий стан є часто причиною ізоляції, почуття, що поодинокі українці не почувують себе членами якоїсь спільноти. Родині, яка живе законами домашньої церкви, легше

запобігти небезпеці осамітнення в «чужому морю». Тому найкраще перетворити родинний дім на місце, де радо приймають членів рідної Церкви й народу.

Але, увага! Християнську гостинність не треба плутати зі суспільною етикеткою типу: «Запрошу я тебе, запросиш ти мене». Навпаки! Христос вчить, що ми найкраще уподібнюємося до Нього, коли піклуємося тими, від яких не можемо очікувати нічого взамін. Християнська гостинність щойно тоді досконала, коли вона включає тих, від яких не очікуємо жадної відплати.

3) ЛЕКЦІЇ
ХРИСТІЯНСЬКОЇ ГОСТИННОСТІ

Практикування християнської гостинності в наших домашніх церквах, без сумніву, має позитивний вплив на розвиток життя дітей родини. Складні обставини життя діаспори та мобільний спосіб життя сучасного суспільства дедалі більше утруднюють практикування традиційної «української гостинності». Тому нині багато християн, які не мають можливості часто приймати гостей у себе, активно співпрацюють у харитативних організаціях, в офісах соціальної допомоги, або в будинках для безпритульних і соціально опущених. Сучасне суспільство пропонує нам безмежну кількість нових можливостей практикувати гостинність, або милостиню.

Почнім у наших родинах! Застановімся спільно над тим, що в нашому житті є «конче потрібне», а що є «над мірою». Скільки вільного часу й скільки з наших грошей можемо жертвувати нашим ближнім? В усіх наших парафіях і душпастирствах, поруч нас, живуть численні осамітнені або старші члени наших громад. Яка радість запросити їх в гості, наприклад, на обід, на Свят Вечір, або Спільне Свячене. Часто це для них єдина нагода зрвати з їхньою ізоляцією й знову відкрити, що це означає «спільнота родинного життя». Було б помилково чекати на якусь далеку нагоду в майбутньому. Християни, які свідомо практикують життя їхньої домашньої церкви, постійно відкривають нові нагоди ділитися з іншими. Щодня Бог нам дає більше того, чого необхідно потребуємо. Бог це робить з однією метою: щоб ми дедалі ревніше наслідували Його приклад – бути добродіями для всіх.

о. Петро Костюк, «Голос Христа
Чоловіколюбця»

Українці в Німеччині

ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ВОЯКА –
НІМЕЦЬКЕ ЛІЖКО

Отець Степан Сус, лікар Тарас Кльофа, перекладач Ігор Рауцов, керівник Юрген Безяк, отець Роман Максимців, координатори акції Петра Хюттман та Марія Максимців, журналіст Ірина Ващишин, оператор Олексій Шелковий

Аби побачити на власні очі, як майже дві сотні ліжок поїдуть до України, у Ганновер зі Львова вирушив настоятель львівського гарнізонного храму св. ап. Петра і Павла о. Степан Сус. У цю поїздку він також запросив військового хірурга – керівника урологічного відділення військово-медичного клінічного центру Західного регіону Тараса Кльофа. А ще знімальну групу українського телеканалу 24 – оператора Олексія Шелкового та мене, журналіста Ірину Ващишин.

У Ганновері нас зустрів отець Роман Максимців з дружиною Марією. Вони, власне, очолюють українську діаспору у цьому місті. Обоє – люди напрочуд привітні і теплі.

▼ Продовження на 5 стор.

ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ВОЯКА – НІМЕЦЬКЕ ЛІЖКО

▼ **Продовження.**
Початок на 4 стор.

І саме завдяки їм ця подорож для нас стала особливо приємною та такою, наче ми були від своїх домівок зовсім недалеко.

Отож, наступного ранку по прибуттю усі разом ми вирушили на площу перед Ратушею. Там уже були розставлені 187 ліжок. «Від спілки ми поінформували лікарні, що ліжка будуть використовувати в Україні. Але вони не знали, що це буде для військового шпиталю. Нам було важливо, щоб ці ліжка стояли саме у центрі Ганновера перед Ратушею, щоб усі побачили цю акцію», – зазначив у коментарі голова Спілки лікувальних закладів федеральної землі Нижня Саксонія Хельге Енгельке.

Величезний гуманітарний вантаж до Львова збрала українська діаспора Ганновера. Надали ці ліжка 9 лікарень. Але загальна їх кількість виявилась символічною – бо саме 187 лікувальних закладів налічують у землі Нижня Саксонія. «У нашому госпіталі критичної ситуації з ліжками немає. Але багато з них у різних відділеннях вже потрібно замі-

нити. Багатофункціональні і звичайні ліжка з Німеччини будуть доброю допомогою для нашого закладу. Адже хворі, які не можуть самостійно пересуватися нижніми кінцівками, у яких збережені руки, вони можуть собі піднімати верхню частину тулуба, так само опускати. Так само ноги – вверх-вниз, що полегшує їм життя і водночас позбавляє необхідності постійної присутності біля них медичного персоналу», – так прокоментував зібраний вантаж Тарас Кльофа.

На ці ліжка, як гуманітарну допомогу, претендувало декілька країн. Але лікарні Нижньої Саксонії раніше вже мали співпрацю з нашою діаспорою. Тому і цього разу перевагу надали Україні. А до ліжок додали ще й матраци. «Під час цієї акції ми поцікавились, що буде з цими ліжками. Нам відповіли – поїдуть до України. І тоді ми подумали: до ліжок належаться ще й матраци. Тому ми вирішили їх надати, щоб ліжка приїхали в Україну повністю укомплектовані», – розповів представник німецького благодійного медичного Фонду св. Фредеріка Юрген Безяк.

Такої потужної допомоги від діаспори за свої тринадцять років у Німеччині Марія Максимців не пригадує. Вона була одним з ініціато-

рів цієї акції. «Німеччина настільки бюрократична країна, що кожен крок потрібно узгодити. Не можна, щоб хтось прийшов, став, щось собі зробив. Тобто це насправді дуже великий шмат роботи за цим всім криється. Але він був приємним! Бо все-таки ми знаємо, яка була мета, ми знаємо, для чого ми це робимо і воно дає нам натхнення», – поділилась з нами Марія.

Аби допомогти спакувати ліжка, деякі члени діаспори приїхали до Ганновера навіть з інших міст. «Ми взяли один день відгулу, щоб допомогти нашій громаді української міста Ганновера. Їхали вночі, 150 кілометрів – і ось ми тут. Взагалі мій кращий друг в Україні на фронті і тому я зобов'язаний це робити. А хто, як не ми?», – риторично запитав Віталій Сидор, який живе у Німеччині. Допомога цього чоловіка була незамінною, бо він мав права на керування автотранспортом. Техніку організатори орендували у Ганновері, щоб ліжка не вантажити вручну. Але водія не було. А Віталій люб'язно погодився приїхати і допомогти.

З українського боку німецький вантаж офіційно приймав гарнізонний храм Петра і Павла у Львові. «Справа з ліжками – вона

насправді громіздка, тому що вона і фінансово затратна, бо ці ліжка нам потрібно транспортувати з Німеччини в Україну, потрібно було знайти шість фур, ці фури потрібно було оплатити. Вартість навіть зі знижками становить орієнтовно десь вісім тисяч євро. І це є кошти усіх людей, які допомагають нам і підтримують сьогодні наших воїнів», – наголосив настоятель храму о. Степан Сус.

Фури по черзі під'їздили до площі. Волонтери не втомно їх заповнювали. І вже за шість годин роботи усі ліжка з центральної площі Ганновера забрали. Того ж дня вони вирушили до України. А вже 23 серпня, напередодні дня Незалежності України, вантаж прибув до військового госпіталю у Львові.

Перші фури там взялися розвантажувати разом з працівниками навіть самі ж пацієнти – молоді хлопці, які вже встигли після фронту підлікуватись і їм на це вистачало сил. «Будемо розподіляти ліжка по відділеннях за потребою. Заявки ми вже прийняли. В основному то в терапевтичні відділення піде і в деякі хірургічні. Так ми замінимо старі ліжка, які потребують оновлення. Бо деякі у нас використовувалися уже по двадцять або й більше

років», – розповіла начальник відділу медпостачання військового госпіталю Оксана Магаль.

За підрахунками медиків, якби таке обладнання довелося купувати, це коштувало б 6 мільйонів гривень. «Особливо, напевно, символічно, що ми є напередодні святкування дня Незалежності і ми вшановуємо захисників. Такий подарунок для поранених, для покалічених наших воїнів є дуже доречним», – зазначив військовий капелан храму св. ап. Петра і Павла о. Андрій Хомишин.

Діаспора з Ганновера українцям допомагала і раніше. Не один вантаж відправили на київський Майдан. Згодом збирали речі та харчі для воїнів на Донбасі. Але таку масштабну акцію, коли в Україну їхало шість фур з ліжками та іншим обладнанням, влаштувати вдалося вперше. І, звісно ж, тільки завдяки спільним зусиллям – тішаться нині як у Ганновері, так і у Львові.

P.S. А сердечно подякувати за теплий прийом також дуже хочеться і отцю Івану та його дружині пані Наталі, у яких ми упродовж цієї поїздки мешкали і почувалися так затишно, наче вдома.

Ірина Ващишин,
Львів-Ганновер-Львів

Думи мої...

ДЕХТО КАЖЕ: ХАЙ ДІТИ ДЕПУТАТІВ ВОЮЮТЬ...

Сьогодні на Майдані зустрів багаторазового депутата Івана Зайця із сином, який нещодавно з фронту. Іван Заєць сказав мені: «Колишня війна – то дурниця, пішов на фронт і не знають, що там. Зараз щовечора звониш – і не знаєш, хто візьме телефон. І сивієш. І так півроку». Синові Зайця три кулі пробили над головою машину, але, слава Богу, не влучили. (Олександр Палій, політолог, з Фейсбуку)

УКРАЇНА ВИВІЛЬНИЛАСЯ З ІМПЕРСЬКОГО КОНТЕКСТУ

Професор Карл Шлегель є одним з найвідоміших німецьких істориків, який займається тематикою Східної Європи. Протягом десятиліть його основним інтересом були Советський Союз і Росія. Україну він повноцінно відкрив для себе лише у 2014 році, після чого написав книгу, яка невдовзі вийде в українському перекладі. Шлях Шлегеля до повноцінного усвідомлення України як незалежної країни з власною ідентичністю багато в чому типовий для німецької інтелігенції.

► Як би ви могли підбити підсумки цих 25 років незалежності України?

Карл Шлегель: Звісно, я знав українську історію і до цього, вів з неї лекції та семінари. Але почав інтенсивно займатися і дуже часто бувати в країні лише після Майдану (Євромайдану – Ред.). У нульових роках я був кілька разів у Києві, Одесі та Криму. Проте справді займатися я почав після шоку від анексії Криму. Розпад імперії, деколонізація, перетворення

окремих національних республік на самостійні, десоветизація – це неймовірно складні процеси. Україна, будучи такою великою країною, попри всі труднощі, здолала їх без насильства. Вона, щоправда, запустила цей процес дуже повільно. Повільніше, ніж у Балтійських республіках. На початку навіть повільніше, ніж у самій Росії. Старі еліти, які походили з Дніпропетровська та інших міст, залишалися дуже довго на своїх позиціях

і утримували советські структури. Багато цих структур досі наявні. Тому підсумки неоднозначні.

Я повернувся з Києва минулого тижня. У мене склалося враження, що український народ з дуже великою дисциплінованістю опановує неймовірно важку ситуацію. Я вважаю, що ця трансформація, яка зараз відбувається в Україні, колись прийде і в Росію.

► Які би ви могли назвати найбільші досягнен-

ня та найбільші втрати й упущені можливості 25 років незалежності?

К. Шлегель: По-перше, переважно мирна зміна влади, яка ще не є зміною системи, але вибори, за винятком фальсифікацій у 2004 році, протікали в цілому упорядковано. І це не є чимось самоочевидним. По-друге, формування громадськості. Телеканали належать олігархам, проте, на відміну від Росії, існує конкуренція, змагання між думками. Круглі столи,

які я бачив, протікають зовсім по-іншому, аніж те телебачення, що сіє ненависть, яке ми знаємо з Москви. По-третє, є реформи, які вже щось принесли. Наприклад, реформа поліції, яка має створити довіру між поліцією та громадянами. По-четверте, ця велетенська готовність суспільства, рух волонтерів. Це дуже вражає, коли в ситуації неспроможності держави люди організують спротив, були прийняті мільйон переселенців, розміщені, забезпечені робочими місцями. Долати кризу без істерії, реагувати без паніки, і водночас не скотитися у крайній націоналізм. Це досягнення суспільства.

▼ **Продовження на 6 стор.**

УКРАЇНА ВИВІЛЬНИЛАСЯ З
ІМПЕРСЬКОГО КОНТЕКСТУ▼ **Продовження.**
Початок на 5 стор.

Чого б я хотів, це щоб політичний істеблшмент не робив помилок. Слід зосереджуватися на справді важливому. Наприклад, форсована та швидка декомунізація, нав'язані перейменування вулиць та знесення пам'ятників. Я вважаю її невідвратною, адже це було повсюди: у Польщі, НДР, Чехословаччині, Балтійських країнах. Проте є пріоритети. І коли населення не настільки просунулося, щоб це сприймати, то це слід поважати. Я вважаю, коли такі фігури, як Степан Бандера, раптом проголошуються героями, що зробив Віктор Ющенко і що зараз повторили, це серйозна помилка. У Києві я говорив про це. Не є добре для престижу України перейменовувати Московський Проспект у Проспект Бандери, який, як відомо, не є народним героєм у центральній та східній Україні. Україна має видатних героїв: Михайла Грушевського, Андрея Шептицького та інших, які могли би послужити не для розколу української нації, а для її об'єднання.

► **Наскільки незалежною була Україна протягом цих 25 років?**

Подивіться на це фото. 24 серпня 2016 р. Площа співає гімн. І стоять два президенти України. Перший і другий. Не співають. Навіть не роблять вигляд, що підтримують народ. Похмурі, наче в них щойно відібрали останній шмат ковбаси по 2.20. А поряд з ними – Дмитро Павличко. У вишиванці. Подивіться на нього. (...) Пошукайте його радянські вірші про «звірив-бандерівців». Почитайте що він писав. Добровільно. Його ніхто не змушував. Просто вислухувався. Оці троє – символ «совка», символ усього, що 25 років гальмувало країну. Вони стоять, слухають чужий їм гімн і думають: коли вже все це скінчиться, аби можна було на фуршет іти...

(Павло Бондаренко, письменник, журналіст, з Фейсбуку)

К. Шлегель: Люди, яких я зустрічав, казали: ми не хочемо назад, залиште нас у спокої, ми не розуміємо, чого хоче від нас Путін та росіяни, ми самі хочемо визначати власне життя. Для мене це і означає бути незалежним. Бути господарем у власному домі. Вийти з колоніальної імперії, де вся економіка є інтегрованою, – шалено складний процес. Україні вдався цей розворот до Європи, що можна побачити зі статистики експорту та імпорту, побачити з подорожей – сотні тисяч українців побували у ЄС. Отже, вивільнення з імперського контексту відбулося. Проте основна робота зали-

шається у самій країні: перебудова економіки, зміна менталітету. Водночас, через цю агресію, сталося відчуження між Росією і Україною, за що відповідальність несе передусім режим Путіна. Говорячи християнською мовою, зіпсувати зв'язки між росіянами й українцями на покоління вперед є гріхом. Нормалізація відносин двох країн триватиме дуже, дуже довго.

► **А наскільки Україна протягом цих 25 років цивілізаційно та культурно наблизилась до Європи? Чи вона і досі лишається постсовєтською країною?**

К. Шлегель: Я вважаю, що є велика прірва між людьми. Є ті, хто виріс і соціалізувався у Советському Союзі. Проте і зміни є великими, вони вселяють в мене впевненість. Вже надто багато українців побачили світ, і не лише як туристи, але які там працювали та навчалися. Вони знають, як виглядає світ відносин двох країн тринадцяти років тому.

Українці повинні все робити, щоб європейці йшли в Україну. Це стосується і інтелектуалів, і туризму, і середніх та малих підприємств, і агробізнесу. Україна має

стати тим місцем, де варто бути, якщо хочеш створити щось нове та успішне. У Німеччині Україна повинна залишатися на ментальній мапі та має вийти з тіні СРСР і Росії. Якщо у Німеччині заговорити про Росію, то кожен має своє уявлення: згадують, наприклад, Достоевського, Толстого, російську душу. Україна ж іще повинна намалювати свій образ на ментальній мапі звичайних пересічних німців. Хай це будуть міста чи можливості для бізнесу, а чи щось інше.

Інтерв'ю провів
Юрій Шейко, DW

ХТ

ПРИЇЗД ІВАНА ПАВЛА II ДО УКРАЇНИ

Потрібно підкреслити те, що цей приїзд римського первієрарха в Україну, після тисячоліття доволі складних стосунків католицизму і православ'я, являється подією знаковою в житті світового християнства. Хоча б з огляду на те, що як наслідок – відкрився цілком інше, нове бачення цих стосунків.

Очікування українців на

приїзд Папи Римського з кожним днем ставали все більш масові не тільки в Західній Україні, але і Східній. Появилися, однак, крикливі протести тієї частини православних, які в ніякий спосіб, навіть у духовному плані, не могли сприйняти цей візит. Це сумне явище викликавало все ж таки стурбованість серед більшої частини

Проминуло 15 років, як на українську землю, 23 червня 2001 р., прибув Паломник із Петрової Столиці – папа Іван Павло II. Прибув, щоб благословити цей народ на кращу долю. Дуже хочеться повернутись до тих благословенних днів і згадати про цю зустріч зі святим Іваном Павлом II.

українців, які дуже очікували на прибуття Достойного Гостя і до Києва, і до Львова. Ці сповнені турбот побоювання переродилися згодом у зростаюче зацікавлення, пошану і подив для багато років нетерпеливо очікуваного Гостя.

З повідомлень українського телебачення, радіо і преси про ентузіазм сприйняття українцями промов і проповідей Івана Павла II під час цього історичного візиту, світ переконався, що віра в Бога в Україні, незважаючи на те, що піддавалась найтяжчим випробуванням, не була викорінена. Мало того, християнство в Україні – головним чином завдяки «живучій Церкві мучеників», швидко відроджується, Церква щасливо вистояла і при першій нагоді відновила свою пастирську працю.

Треба сказати і те, що Папа Римський здолав великі перешкоди на своєму шляху до України. Не тільки тому, що Україна була впродовж багатьох років в епіцентрі нелюдських експериментів, а отже і спустошення морального. Адже тут прокляття на адресу релігії, і особливо католицької, було запроваджене навіть до шкільних підручників. І тут до приїзду Великого Паломника суспільство не готувало. Найперше повідомляється, що Святіший Отець їде, як «глава держави Ватикан», на запрошення тодішнього Президента, з яким не зустрічаються глави західно-європейських держав... Російські або проросійські ЗМІ, які займалися грубою агітацією проти приїзду Папи з боку ідеологічного центру РПЦ, в кінці завершилися ще

й «хресними ходами» «проти» і організованими демонстраціями. Зdezорієнтований народ, загалом традиційно толерантний і прихильно налаштований до Папи, незважаючи на півстолітню пропаганду, нарешті, дізнається, що Папа приїжджає.

Вже на летовищі Папа Римський промовляв українською мовою – до представників української влади, які здебільшого українською мовою не говорили. На подив людям, Папа цілував українську землю і говорив про шляхетний народ та історію України так глибоко, наче він відкидав завісу часу і бачив борців за волю та мучеників за віру. І коли почувся перші слова Івана Павла II, слова звернені до українців, виглядало, що саме для того він і прибув сюди, щоб сказати нам про свою віру в Україну, в український народ, про пошану до наших християнських святинь, про Київ – «новий Єрусалим», про Дніпро – «новий Йордан», про пошану до української мови, і також про пошану до всієї віри та культури.

▼ **Продовження на 7 стор.**

ПРИЇЗД ІВАНА ПАВЛА ІІ ДО УКРАЇНИ

▼ **Продовження. Початок на 6 стор.**

Іван Павло ІІ поздоровив з «наново здобутою незалежністю» всіх українців, «від Донецька до Львова, від Харкова до Одеси та до Сімферополя». Натомість, дякуючи Богу за те, що українці здобули незалежність «без кровопролиття», Святіший Отець висказав глибокі, сердечні побажання, щоб український народ зміг продовжувати цей свій шлях миру завдяки духовним цінностям, які отримав при св. Хрещенні.

Знаючи драматичну історію України, повну «жахливих переслідувань ХХ століття», штучного голодомору, «розстріляного відродження» письменників та вибуху атомного реактора в Чорнобилі, Іван Павло ІІ бажав Україні продовження розпочатих демократичних реформ, запевнення для всіх «можливості жити та сповідувати власну віру», культуру і переконання в рамках свободи та справедливості, а також включення України до Європи.

У сповнених любов'ю і сердечністю промовах до українців, виголошених

українською мовою, як під час літургії, так і під час зустрічей з вченими, діячами культури, політиками, представниками різних релігійних вірувань, а особливо з молоддю, Святіший Отець заохочував українців бути вірними тим цінностям, які випрацювалися найбільшими творцями української духовності, починаючи від князів Київської Русі, засновника Києво-Могилянської Академії Петра Могили, її випускника Григорія Сковороди, найбільшого поета-пророка України Тараса Шевченка, й закінчуючи визначними львівськими

митрополитами – архієпископом Андреем Шептицьким і кардиналом Йосифом Сліпим. Папа також багаторазово заохочував українців до зміцнення здобутою великою ціною незалежності держави, а для підкреслення важливості цієї цілі в прощальній промові пригадав пересторогу Тараса Шевченка, що тільки «в своїй хаті своя й правда, і сила, і воля».

Треба підкреслити, що ще ніхто в історії, а особливо з висоти Апостольського Престолу, не сказав світові стільки доброго про Україну, про її нелегку історію, культуру,

проблеми і надії, як Папослов'янин Іван Павло ІІ.

І коли молитвою до Всемогутнього Бога, щоб благословив український народ і «зцілив усі його рани», прощався з Україною Святіший Отець, вірив та надіявся, що переможе «єдність та злагода! Ось таємниця миру та умова справжнього й стабільного соціального прогресу. Завдяки цій взаємодії намірів та дій Україна, батьківщина віри та діалогу, зможе побачити признану свою гідність в колі інших народів».

Для «ХГ»
о. Теодозій Янків, ЧСВВ

ХГ

МОНАХИНЯ В САРІ

Мова йтиме про Мати Терезу з Калькутти, яку 4 вересня 2016 року у Ватикані проголосили святою. Мабуть, через свою скромність, вона б не хотіла, щоб я зараз писала про неї, але я не можу не писати... Вона говорила: «Мені легше обмити прокаженого, аніж відповідати на запитання журналістів», але також: «Я підписала контракт з Ісусом, що за кожен фотографію, яку мені роблять, із чистилища звільниться одна душа». Вона прагнула говорити лише про «своїх» вбогих, «своїх» прокажених та «своїх» вмираючих... Так, власне «її», бо, окрім неї, вони часто були мало кому потрібними... Натомість, коли Мати Терезу просили розповісти про себе, вона казала: «Моя історія не має значення...»

І ВСЕ-ТАКИ МАЄ ЗНАЧЕННЯ...

«Найвідомішою албанкою є Мати Тереза, і це своєрідний парадокс нашої держави, яка, згідно з конституцією, є атеїстичною країною», – говорила пізніше її єдина племінниця Ейдж. Агнес Бояджиу, як звали Мати Терезу від народження, у 18-річному віці вирушила зі свого рідного міста Скоп'є до Ірландії, щоб вступити до монастиря Сестер Лоретанської Божої Матері. Адже це згромадження висилало місіонерок саме до Індії, про яку вона мріяла ще з 15-ти років. Відтоді, як почула від югославських місіонерів про неймовірно вбогих індійських людей та про те, що їх, місіонерів, там «небагато»... Покинувши родинний дім, Ганджі, як Мати Терезу називали вдома, що в перекладі з албанської означає «пуп'янок квітки», більше ніколи не змогла зустрітися зі своєю мамою (тато помер, коли вона була ще дитиною) та сестрою... Бачилася лише з братом та його сім'єю, які жили в Італії.

Впродовж 20 років визрівало її «покликання в покликанні». Невдовзі після вступу до монастиря, вона таки приїхала до Індії. Проте спочатку навчала дівчат географії та катехизму. Подія, яка визначила її покли-

кання, – це подорож потягом, коли Мати Тереза так близько побачила нужденних та прокажених, за яких захотіла віддати своє життя. Апостольська Столиця дозволила Матері Терезі покинути згромадження, щоб, залишаючись монахинєю, дбати про вбогих на вулицях Калькутти. І врешті, коли їй було 38 років, «вона стала тим, ким була». На ринку купила собі біле сарі, яке носять найубогіші мешканки Індії, з найнижчої касты, а обрала одяг саме з блакитними смужками вздовж краю, – на честь Богородиці.

Коли Мати Тереза, як Син Чоловічий, не мала де голови прихилити, одна індійська родина Гомес пожертвувала для неї помешкання. «Прийшла сама. Була одягнена в сарі. Вигляд західної монахині в такому одязі робив неабияке враження. Під пахвою несла чорну коробку, в якій були всі її пожитки, – розповідає голова родини Мішель Гомес. — Я сказав Матері Терезі, що вона може користуватися меблями. Вона відповіла, що вони їй не потрібні. Задовольнялася складаним ліжком, коробку вночі використовувала замість подушки, а вдень замість столика і шапки». Вона мало їла і мало спала. «Не знаю, як їй вдавалося триматися

на ногах і весь день працювати, з'ївши оту жменьку рису з овочами, – говорить пан Гомес. — Коли моя дружина картала її за це, то Мати Тереза з усмішкою відповідала, що убогі їдять ще менше».

А чому Мати Тереза обрала саме такий спосіб власного життя та життя Згромадження Сестер Місіонерок Любові, яке згодом заснувала? «Щоб розуміти вбогих, ми мусимо знати, чим є убогість» – казала вона.

Мати Тереза піднімала з землі вмираючих, якими були переповнені вулиці Калькутти, щоб вони могли гідно померти... Опікувалася прокаженими, щоб показати їм, що вони мають гідність... Адже від них відверталися усі, навіть рідні, а колись вони ще й мусили носити дзвіночок біля стопи, щоб перехожі чули, що йде прокажений, та встигали втекти від небезпеки. Лише у перші кілька років після розпізнання свого «покли-

кання в покликанні» Мати Тереза нарахувала 42 тисячі прокажених, якими опікувалася вона зі своїми сестрами. Кількість хворих дедалі більшала, а вести підрахунки було дедалі важче. Тож ця багатотисячна цифра хворих, яким місіонерки любові перев'язували рани, відома тільки Богові.

Вона рятувала життя новонароджених, яких разом із сестрами знаходили біля смітників, на вулиці, та дбали про те, щоб вони могли гідно жити... Італійські батьки двох усиновлених індійських дітей повторювали їм: «Тебе нам принесла Мати Тереза». І таких батьків та дітей було безліч. Лише за один 1990 рік сестри віддали на усиновлення до родин Індії 97 дітей, а до родин Європи – 208. Вона також опікувалася хворими на СНІД. Та допомагала визволяти з в'язниць незаконно ув'язнених.

Найвідоміші притулки,

які відкрила Мати Тереза в Калькутті: Нірмал Грідей (Дім вмираючих), Шішу Бгаван (Дім дітей), Шанті Нагар (Місто миру – село для прокажених).

Коли Мати Тереза йшла з монастиря сестер-лоретанок, на одну мить мала спокусу, щоб повернутися назад – до комфортного життя. Тоді мала у кишені лише 5 рупій. А пізніше через її руки проходили мільярди... призначені для «її» вбогих. Вона не приймала фінансової допомоги від Церкви чи від уряду, не отримувала зарплати, не просила коштів. Єдиною умовою для добродійців було те, щоб ця жертва не була з надлишку, бо «дар повинен "боліти"». Як згадував про Матір Терезу архієпископ Калькутти Генрі Д'Суза: «Казала: "Давай, поки це ранить". Справжня любов повинна ранили. Хрест ранив Христа».

▼ **Продовження на 8 стор.**

МОНАХІНЯ В САРІ

▼ **Продовження.**
Початок на 7 стор.

«Якщо мати розплющені очі, то Калькутту можна знайти на всьому світі. Всюди є ті, кого ніхто не любить, про кого ніхто не піклується, про кого забули, кого відкинули. Це і є найбільша убогість», – написала Мати Тереза. Ще 1991 року Мати Тереза сказала у розмові з журналісткою: «У мене є 443 будинки у 95-ти країнах». Але ця цифра постійно зростала. Мати Тереза не ставила собі обмежень: «Якби убогі були на місяці, то ми повинні були б туди дістатись».

Спочатку Мати Тереза була одна. Тепер монастирі Сестер Місіонерок Любові є у різних країнах світу, і в кожному з них біля розп'яття завжди є слова, які сказав Ісус на хресті: «Спраглий я!».

Вона завжди і скрізь думала про вбогих. Одного разу, коли Мати Тереза подорожу-

вала літаком, чоловік, який сидів поруч, вказав їй на чудове озеро, яке було видно з вікна. А вона відповіла: «От якби ми могли взяти це озеро і перенести його до мешканців Ефіопії, які потерпають від спраги!». Журналістка Франца Замбоніні, якій вдалося бути близько Матері Терези та написати книжку про неї, описує одну подорож монахині з Калькутти до Риму літаком: «Вмостившись у своє крісло економкласу, вона провела години цієї, здавалося, безконечної подорожі з вервицею у руці та заплаченими очима. Нічого не з'їла: ані сніданку, ані обіду. Зате збрала з підносів усі пакетики з цукром, сіллю, молоком у порошок, розчинною кавою, а також невеличкі ємності з джемом та медом. Усе це поклала до своєї торбини. Вона завжди так робить. Часом їй доводиться бувати у місцях, де діти воюють з мишами за шматок їжі, а кілька грамів цукру можуть продовжити

бодай на день життя вмираючого старця».

Мати Тереза отримала за свою діяльність Нобелівську премію миру. Втім, коли одного разу жebraк, зустрівши її на вулиці, віддав їй усю милостиню, яку назбирав за день, Мати Тереза сказала: «У своєму серці я відчувала, що отримала від нього дар цінніший, аніж Нобелівська премія».

А ще Мати Тереза багато усміхалася. І навіть одним із принципів згромадження, поруч із вбогістю та мовчанням, була усмішка. Вона часто говорила сестрам: «Я не хочу, щоб ви чинили чуда по-губіянському. Волю, щоб ви робили помилки, але ввічливо. Усміхайтесь, завжди усміхайтесь». А почуття гумору, яке було властиве Матері Терезі, допомагало їй усміхатися навіть тоді, коли мала слабе здоров'я, хворобу серця: «На думку доктора Білотти, у мене *badheart*, погане серце, та всім вам відомо, що у мене добре серце, тож немає

чого боятися», – жартувала Мати Тереза. А як їй зробили зауваження, що у її віці не можна піднімати важкого, коли та допомагала розвантажувати рис для «своїх» вбогих, вона відповіла із задоволеною усмішкою: «А ще у мене є кардіостимулятор».

Це правда, що Мати Терезу визнали святою швидше, ніж це зробила Церква. Її ще за життя називали «живою святою», також я натрапила на таку характеристику Матері Терези як «неканонізована свята». Натомість вона любила повторювати: «Святість – це не розкіш для вибраних, ми всі покликані бути святими». Її племінниця Ейдж говорила: «Тепер усі називають Матір Терезу святою, та коли перебуваєш з нею, то бачиш, що вона цілком звичайна людина, схильна до жартів, дотепна. У неї є вроджений дар робити кращими всіх, хто наближається до неї». Коли доктор Вінченцо Джуліо Білотта, лікар Матері Терези, вперше її

відвідав, то сказав: «Я лікар Конгрегації у справах канонізації святих, тож уже доволі багато написав про святих. Та мені ще ніколи не доводилося власними руками доторкатися святої особи».

Убогу «монахиню в сарі», «албанку, яка з власного вибору стала індійкою», проголосили святою напередодні 19 річниці її смерті. Своє життя сама Мати Тереза найкраще описала у найкоротшій біографії, яку мені колись доводилось читати, – на вимогу журналістів, коли стала лауреаткою Нобелівської премії миру: «Я – албанка з крові та з походження. У мене індійське громадянство. Я – католицька монахиня. А завдяки покликанию належу всьому світові. У серці я є цілковитою власністю серця Ісуса».

Ірина Тереза Кондратюк.
Матеріал підготовлений на основі книжки Франца Замбоніні «Блаженна Тереза з Калькутти», Видавництво «Свічало»

Переглядаючи архів «Християнського Голосу»

НАШІ ПЕРЕСЕЛЕНЦІ ПИШУТЬ...

З вашого цінного листа я довідався, що до Франції висилаєте тільки 142 примірники «Християнського Голосу». Це просто жалюгідне число, коли у Франції нараховують 60, а навіть 90 тисяч українців, яких більш половини напевно є католиками. У місцевості Візін-Шалет і околиці, де начислюють коло 430 дорослих українців, є тільки два передплатники «ХГ».

Мені дуже важко порадити вам, у який спосіб збільшити число передплатників та читачів «ХГ» на терені Франції. Вислати оказові числа на якісь відомі адреси – це те саме, що викидати гроші в болото. (...) Католик і сумівець, п. П. К. отримав газету десь від половини 1951 р. аж до 6 числа ц. р. (1953-Ред.), з яким також стримано йому дальшу висилку. На мою кількакратну завагу, щоб він заплатив, або хоч відмовив газету, п. К. заявляв, що йому «ХГ» не подобався. Досьогодні не за-

платив ані сотика. Таких є багато більше.

Тут є багато таких, які нічого не читають, не купують і не передплачують та поза своїми фермами, домами чи меблями їх нічого більше не цікавить. Це переважно натуралізовані, які прийняли французьке громадянство. Інші знову роками не беруть до рук української газети, читаючи польський щоденник «Народовець» та інше. Їхні діти часто не знають слова по-українськи. Деякі знову хотіли б, щоб «ХГ» був

бандерівський, мельниківський чи ще якийсь – івський, а ще деякі закидають «ХГ», що він піддержує УНР-аду, або навпаки. На мою думку, газета піддержує всі наші конструктивні сили, які борються за наше визволення з московсько-комуністичного ярма, за Українську Самостійну Соборну Державу. Є ще такі, що передплачували б «Християнський Голос», якщо він давав би якісь нагороди, щось на зразок передвоєнної «Народної Справи» І. Тиктора. (Р.К.)

ХРАМ,
ЯК МІСТ ДО ВИТОКІВ

▼ **Продовження.**
Початок на 1 стор.

Храм, який спонукає до пам'ятництва, скеровує нас не лише до заглиблення всередину себе, до пізнання дії Святого Духа в наших душах, а й закликає до місії назовні. Архітектура і дух церкви допомагатимуть пізнавати наше духовне коріння та провадитимуть нас на вихід, на післаництво, на свідчення посередності міста. Ця церква покликана промов-

ляти до сучасної людини», – сказав напередодні освячення президент УКУ владика Борис (Гудзяк).

«У Західній Україні була велика перерва в церковній архітектурі, починаючи з 1930-х років. І беручи до уваги, власне, ту прогалину, я вважаю, що потрібно робити міст до витоків, традиції, щоби пізніше могла постати сучасна українська архітектура. І тоді вона матиме свою ідентичність, а не буде просто сучасною формою без змісту. Особливо це важливо для уні-

верситету, який хоче відновити не тільки церковно-будівельні, а й обрядові традиції, які пішли в підпілля свого часу», – наголошує американський зодчий з українським корінням, архітектор церкви Софії - Премудрості Божої Іван Бережницький.

Раніше освятили дзвони, які назвали на честь святого Папи Івана Павла II, Патріарха Йосифа Сліпого, Блаженнішого Мирослава-Івана Любачівського – постатей, без яких неможливо уявити історію УКУ.
(news.ugcc.ua)

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie
für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsch Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потрібі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Chefredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetsky
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати на конто: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF1 M 0 5